

egész magyarságé és emléknapja nemcsak az egyház ünnepe, hanem „festum fori” is, melyet törvényhozásunk törvénybe ígatott és országossá tett, melyet tehát minden magyar ember százados hagyományokhoz hiven ünnepel és fog is ünnepelni.

S mi a lélektanja ennek a mind időre, mind terjedelempre nézve oly általános ünnepi hangulatnak?

A katholicizmus, tudjuk, a szentek sorában tiszteli első királyunkat, azaz minden időkre szóló elismeréssel adózik a nagy király privát érdemeinek. S ez az elismerés maga is nem kicsiny dicsérete első királyunknak. Az a koszorú, melyet az egyház fön szentjei homloka köré, nem a triumfátor borostyánja, melyhez legyőzött hadseregeknek vére tapad; a béke koszorúja az, mely előtt meghajlik a pápa épügy, mint az az egyszerű keresztény ott a botokudok földjén, kit a misszionárius bevezet a galyakból összetákolt kápolnába. Az egyház ünnepet szentel szent Istvánnak, ki nemcsak saját személyében valósította meg a krisztusi tanítást, nemcsak saját lelkét engedte átjárni az evangélium kovászával, hanem szavával és példájával nemzetének is apostolává lőn. S az egyház ezt a lélektani változást annál inkább tudja méltányolni, mert hisz arról volt nála szó, hogy egy egész ősi világnézetet adjon cserébe az evan-

géliumért, s mert ő fejedelem volt, akinél tehát ez a csere a közönségesnél nagyobb áldozatokkal járt.

De nagy oka van a nemzetnek is, hogy hiven őrizze szent István király emlékét, azét a királyét, ki megalapította a keresztény királyságot és ezzel biztos alapját vetette meg a nemzet fönmaradásának, ki apostola és törvényhozója volt népének, valóban „magyarok tündöklő csillaga, országunk istápjá.”

A titokzatos áradat, melyet népvándorlásnak nevezünk, a távol keletről egy népet sodort Európa szívébe, egy népet, melynek nem volt és máig sincsen itten számbavehető rokona, mely idegenül, kicsi szigetként állott az őt környező ellenséges népek tengerében. Csak épen hogy a lábát megvetette a Duna és Tisza földjén, máris elindult messze idegenbe, merész kalandozásokra. Harcba születtek, a riadó kürtje volt bölcsődaluk a pogány magyaroknak; nem csoda tehát, hogy egyelőre nem kapott kemény szívük a béke csendes foglalkozásain. Az „Isten ostora” sem járt be annyi földet, mint ők. Ma Bizánc falait döngetik, holnap már Berengárt üzik a Pó földjén, áldomást tartanak szent Gál hires monostorában és megpihennek a Pireneusok tövében, hogy új erőre kapva a Rajna vizével itassák meg félelmelesen gyors lovaikat. Amerre járnak, megemlegetik őket a jámbor

lakosok és rettegett nyilaikat belefoglalják a litániába: „a sagittis Hungarorum libera nos Domine!” Szilaj harci kedvükben ügyet sem vetettek arra, hogy a folytonos kalandozás akkor is megőrölné erejüket, ha folytonos győzedelemmel volna egyértelmű. Pedig egyszer másszor bizony érzékeny veszteségeik is voltak, melyeken mégsem okultak eléggé. Kardjukkal kezdték korai sirjukat megásni. El kellett volna pusztulniok, amint elenyésztek a népvándorlás hullámaiban a többi, helyel-közzel náluk még hatalmasabb népek is, melyek egyedül a fegyvert tekintették hatalmuk oszlopának, fönmaradásuk zálogának. Hosszu időbe került, míg Gécse (Géza) fejedelem belátta a kalandozás veszedelmét. De ez a belátás egymaga még nem volt elegendő ahhoz, hogy a veszedelmet elhárítsa. A pogány világnézetet kellett előbb kiirtani, hogy ez ősi veszedelem is megszűnjék. E döntő lépést szent István tette meg. Bölcsesége belátta, hogy a magyarnak egész lelki világát új alapokra kell fektetnie, mert máskülönben föl nem hagy eddigi életével. Belátta, hogy népének helyet, még pedig számottevő helyet kell biztosítania Európa keresztény népei között, mert ellenkező esetben csak idő kérdése a végromlás. Ezért vállalta magára a tértítés munkáját, ezért állt maga is ez átalakító tevékenységnek

rátesszi telivér paripájára a fénylő, vert ezüstből készült nyeret és elvágtat. Arra, a várpalota irányába, melynek körvonalai messze látszanak. A száguldó paripa lába alatt csikorog a fagyos hó, csipős, hideg szél söpri szemökbe a fagyott zuzmarát. Semmi az, csak odaérjünk! Már egész közel vannak, a hatalmas épület tisztán egész szépségében emelkedik ki a homályból.

— Ki az? szólal meg a magasban egy gyenge, félénk női hang.

— Én vagyok szerelmem, eljöttem hozzátok.

Az ismerős hangokra örömkialtásban tör ki a nő, becsapja az ablakot, lefut a meredek lépcsőkön, s a következő pillanatban a két-szerető lélek egymást átölelve tartja. Feledve van minden! Kiállott szenvedés, félelem, csak a boldog viszontlátás édes öröme tölti be szívüket.

— De menjünk hát beljebb, hisz itt hideg van, — szól a királyi férj, gyengéden átölelve szép nejét. És megindulnak . . . Lassan, a baba föl ne ébredjen És úgy lépnek be lábújjhegyen, összeölelkezve. Milyen szépek így együtt, milyen boldogok. Valóban, két fejedelmi alak!

A kis bölcső előtt térdre hullanak, s egy ideig szótlanul nézik a csipke függönyön át legdrágább kincsöket. Mi ehhez képest a világ minden aranya, ezüstje! Majd szétlebbentik a habfehér, könnyű hálót, s forró csókot lehellenek göndör hajára, vérpiros ajkára. A baba fölveti nagy szeméit, s csodálkozva néz körül, hogy ugyan ki merészeli háborítani az ő álmait. Mikor meglátja a boldog szülőket föl-kacag, kezeit feléjük nyújtja, azután kis karjait feje alá téve tovább alussza boldog álmait.

— Most pedig Isten veled édes! A köteles-

ség hiv, mennem kell! Látásotok megerősített. A diadal reményével távozom! Ég veletek!

A szerető hitves nem meri visszatartani a távozt, tudja, hogy könnyörgésével még nehezebbé teszi az elváltást, visszafojtja előretörő könnyeit, melyek mint reszkető harmatcseppek csillognak pilláin.

— Ég veled! Ég veled! És megindul . . .

III.

Hajnalodik. A táborban ébresztőt fújnak. Nehéz nap lesz ez. Hányan látják lenyugodni a napot a katonák közül?!

Az alvók fölugrálják helyükről, s perc alatt élénk zsvaj keletkezik a táborban. Kardcsörgetés, lónyergelés, egypár magyaros teremtette, a napos káplár egetverő rezeshangja, s a vezénylő tisztek parancsa hangzik mindenféle össze-visszaságban. Végre elkészülnek. Ott áll a két sereg csatasorban, készen a támadásra.

Hármas jelt ad a kürt.

— Tisztelegj! Kiált harsány hangon a sereg vezére, s a következő pillanatban Imre király magas alakja jelenik meg a hódoló katonák előtt. Fején a szent korona ragyog, kezében a királyi pálca van. Nyúlánk természet hosszú, violaszín bársony palást fűdi, mely gyönyörű aranyrojtal, és nyusztprémmel van szegélyezve. Büszkén magasra tartott fejét dacosan hátra szegezi, szemében bátorság, elszánt vakmerőség tükrözik. De orcájáról eltűnt az élet színe, az halálsápadt.

Néma főhajrással fogadja a vitézek tisztelgését, hosszan pihenteti rajtok szeméit, azután megindul az ellenség tábora felé. Testőrei ijedten csoportosulnak köré, hogy elkísérjék a halál torkába, de ő kezének egyetlen intésével visszavonulást parancsol.

Szilárd léptekkel átkel a Dráva folyón. Jó hidat vert rajta jégből a hideg téli éjszaka. Alig teszi a lábát a tulsó partra, az ellenség táborában iszonyú zúgás támad, s többen föl-vonták hegyes íjjokat, hogy szíven lőjék a bátor uralkodót.

Imre az ellene irányult gyilok láttára megrendül, de ég felé tekint, s e pillantással új erőt merítve szívébe, messze csengő, érces hangon elkiáltja magát: »Majd meglátom, ki merészeli fölemelni szentségtörő kezeit ura, s királya ellen?!«

Halálos csend követé szavait. A kifeszített íjjak csörömpölve hullanak a hóba, a fölemelt karok erőtlően lehanyatlanak. S a kiknek szemében még pillanat előtt a véres bosszúvágy fénye csillogott, most lehajtott fővel, alázatosan nyitnak utat a királynak. Az pedig nyugodt méltósággal halad el a katonák sorfala közt és belép öccse táborába. S az álnok hitszegőt kézen fogva kivezeti a táborból, és foglyul ejti.

Igy mentette meg a két sereget Imre király maga egyedül! Ez a királyi hőstett! Elmenné oda, hol ezer haláltosztó kar integet rémesen felé, s meghódítani egyetlen szóval egy egész hadsereget!

Jaj de megváltozott a csatakép! A hegyek ormán bágyadtan tündöklő első napsugár még feltűzött szuronyokra lövelte halvány fényét. Most a teljes pompájában kibontakozó csillag-király egy vidám, mulatozó seregre hinti le arany sugarait. A megbékült harcosok egymást ölelik, csókolják, sirnak és kacagnak egyszerre. Hálaadást énekelnek. Ott járják a toborzót szilaj kedvel, harcikürt hangja mellett a Dráva jégtükrén. S éltetik a királyt tiszta szívből fakadó hangon, lelkesen.

élére, ezért fogott fegyvert Koppány és Ajtony ellen, ezért alapított püspökségeket, apátságokat, ezért fektette új alapokra alkotmányunkat, közigazgatásunkat, törvényhozásunkat. S hogy minő eredménnyel, nemcsak a történelem igazolja, de jórészt maga is megérthette, hisz „az újabb népek között egy nemzet sem vette föl oly gyorsan a kereszténységet és egy nemzet sem élte be magát oly könnyen a keresztény gondolkodás- és világnézetbe, mint a magyar.” (Dr. Vargha Dezső, Egyháztörténelem, 76. l.) Alig egy emberöltő alatt a keresztény béke terjesztette áldásait mindenütt, amerre eddig csak a kard szántott véres barázdákat.

Nagy érdeme továbbá szt. Istvánnak, hogy bár népe maga is keletről jött s a kereszténységet keleti alakjában hamarabb ismerte meg, mégsem Bizáncnak, hanem Rómának kereszténységét fogadta el. Nem volt ugyan még teljes a szakadás Róma és Bizánc között, hisz ez csak 26 évre az ő halála után következett be; de valójában már csak névleges volt a két egyháznak összetartozandósága, és azokat a kötelekeket, melyeket Photius oly igen meglazított, épen szt. István idejében tépte rendre Cerulárius Mihály pátriárka. És a bölcs király Rómába és nem Bizáncba fordult koronáért és királyságának elismeréseért. Láta ugyanis, hogy a keleti egyház nem más, mint a fényűző, önkényes császár uszályhordozója; élete tengődés, haladásra hiányzik belőle a benső erő, sorsa meg van pecsételve. Saját királyságának ifjú életét tehát nem akarta egy haldokló óriásnak sorsához kötni, és messze századokra szóló világosságot nem kért kölcsön a lehanyatló naptól. A történelem igazolja azt is, hogy e lépése mily beláthatatlan csapásoktól óvta meg népét.

Ime, szent István királynak jelentősége magyar nemzeti szempontból. Ime a magyarázata annak, hogy a magyar nép miért tisztelte mindenkor az ő emlékét. Kereszténnyé tette népét, anélkül, hogy faji jellegén csorbát ejtett volna. Helyet kért a kulturállamok sorában, anélkül, hogy az akkor általános hűbérrendszernek fölálodta volna országa függetlenségét. Kereszténnyé lett és megmaradt magyarnak, hogy minden időkre szóló példaképe legyen minden igaz magyarnak. Nem véres napoknak emlékezete újul föl népében az ő ünnepén, a hála és az elismerés, a kegyelet és csodálat az alkotó elemei annak az ünnepi hangulatnak, mellyel lelkünk az ő ünnepén töltözik.

Magyarász Ferenc.

A Szegedi Kereskedelmi és Iparkamara Évkönyve.

(Második közlemény.)

Írta: Braun Ede.

Hogy a kivándorlások főleg a latifundiumok és a papi birtokok melletti vidékekről igen nagy, arra eklatáns példa a felvidék, ahonnan a kivándorlás tulajdonképpen kiindult. Aki utazott már a felvidéken, az láthatta, micsoda nyomorúságos viskókban és milyen viszonyok között tengődik az a nép. Egyebek között ennek főleg az az oka, hogy Galántától az országhatárig terjednek az Eszterházy-féle latifundiumok és a Windischgrätz-féle hatalmas vadászterületek (!) Ezeket és az óriási papi javakat kell parcellázni, akkor nem fog a nép kivándorolni, hanem ott fogja megtalálni a megélhetéshez szükséges eszközöket. Ha pedig az ipar nemcsak a gócpontokra, hanem a vidékre is fog terelődni, akkor az itt maradó emberanyagból neki is elegendő contigens fog jutni. Hogy a nép ily módon földhöz jusson, az a jövő zenéje, a kivándorlásnak pedig gyors ellenszerre van szüksége.

Az Évkönyv hosszasan foglalkozik a kivándorlási ügynökökkel és ezek szigorú megrendszabályozását, sőt a tiltott ügynökök feljelentőinek megjutalmazását követeli. Alig hihető, hogy ennek gyakorlati haszna lehessen, mert a tulajdonképpeni kivándorlási ügynökök nem itt, hanem Amerikában vannak. Azok a csábos levelek, melyeket a hozzátartozók, a falubeliek hazairnak, azok az ügynökök és az azokban leirt magas munkabérek és fényes viszonyok csábítják az embereket kivándorlásra.

A kivándorlás és az ennek folytán előállott munkáshiány gyáripárunkat ugyszólván válságba sodorta. Hozzájárul ehhez, hogy a munkások a folytonos sztrájkokkal bizonytalanná teszik az ipari termelést és valósággal megbénítják a gyárak üzemét. Az Évkönyv szerint a sztrájkok legtöbb esetben nem a munkabér emelésére szolgálnak, hanem a vezetők hatalmi kérdéseket vetnek fel és „tetszetős jelszavakat hangoztatva, minden meggondolás nélkül indítják meg a mozgalmat a közérdek és önmaguk kárára.”

A munkásoknak két hatalmas fegyverük van: a sztrájk és a bojkott. Ujában csatlakozott ehhez egy harmadik, a sztrájknak egy árnyalata: az amerikaiázás. Az Évkönyv szerint a munkások vajmi gyakran éltek ezekkel a fegyverekkel és a sztrájkstatisztikában találjuk, hogy Baján a szabó-munkások, a kőmives, lakatos, bádogos és ács-segédék sztrájkoltak.

A folytonos sztrájkok megdrágították a legfontosabb cikkeket és így a munkások közvetve maguknak okoznak kárt. A munkások kitünően szervezett szakszervezeteivel szemben a munkaadók teljesen szervezetlenek. A folytonos sztrájkok által legjobban sújtott építőiparosok ugyan szervezkedtek már, de nagy általánosságban a munkaadók szervezetlenül állanak. Pedig a sztrájk ellen van egy hatalmas fegyver: a kizárás, illetve a munkázárlat. Kétségtelenül minden munkásnak joga van — nem dolgozni, ha nem akar. Ezen joga azonban a munka-

adónak is van és ha a munkások bizonyos munkaadót bojkottálnak, részint a munkaadók bizonyos munkásokat kizárhatnak. A munkaadók tehát helytelenül cselekesznek, ha a szakszervezeteket támadják, mert szakszervezetet a munkásnak joga van alakítani. Sokkal célravezetőbb, ha a munkaadók is szervezkednek és szolidárisak egymással. Ily módon a sztrájkokat kellő mederben lehet tartani.

HIREK.

Személyi hírek. Örömmel értesülünk, hogy dr. Werner Adolf, a ciszt. r. főgimnázium igazgatója, teljesen felépült súlyos májbajából. Karlszbádból visszatérve, Parádon tartja utókúráját. Kívánjuk, hogy ennek eredményeképp végleg megszabaduljon bajától. — *Ledniczky* Ipoly ciszt. r. főgimn. tanár ma este tér vissza a Roth-féle szanatóriumból, hol vesebaja miatt tartózkodott és műtétnek vetette alá magát. A lelkes tanár, pártunknak e kiváló tagja, a közeledő iskolaévben újra átveszi tanári tisztét.

Esküvő. *Kriser* Norbert a budapesti *Brünnl* János cég főkönyvvezetője e hó 20-án d. e. 11 órakor tartja esküvőjét *Kráhl* Rózsika kisasszonnyal *Kráhl* Ede úr leányával Baján.

A csetneki csipketanfolyam kiállítása. Annak idején mi is megemlékeztünk arról, hogy városunkban *Michlerné* urnő vezetése alatt tanfolyam nyílt meg, melyen számos uri asszony és leány a híres magyar *csetneki* csipke-munkát tanulta. A tanfolyam eredményét most mutatják be a városi elemi iskolának egyik termében. Hölgységünk figyelmét felhívjuk erre a kiállításra, (belépti díj 20 fillér) melynek látszólag kisebb számu tárgyai is a szakértők szemében tanúságot tesznek egyrészt a műgonddal végzett munka nagyságáról, másrészt a magyar motivumos níminták szépségéről.

Eljegyzés. *Krammer* József Londonból a *Klinger* R. gumpoldskircheni gépgyár külföldi fiókjainak igazgatója eljegyezte *Stern* Margitot, dr. *Stern* Ignác bajai orvos leányát.

A debreceni kereskedelmi és iparkamara a napokban *Scheibner* Gyula, városunk volt főkapitányát h. titkárrá választotta meg.

A bajai céllövész társulat f. hó 18-án és f. hó 20-án Szent István napján díjlövészet, díjtekézés, tombola és táncal egybekötött mulatságot rendez. A díjlövészet sorrendje: *Augusztus hó 18-án* délután 2 órakor veszi kezdetét a lövészet s tart alkonyatig, *Augusztus hó 20-án* Szent István napján, reggel 8 órától folytatódik a lövészet és tart déli 12 $\frac{1}{4}$ óráig, ezután társas ebéd, délután 2 órakor a lövészet folytatódik 7 óráig, ezután az osztályozás és a díjak kiosztása következik. — Az ebédre jelentkezhetni lehet dr. *Moder* Géza titkárnál és *Gebhardt* Dezső lövész-mesternél. Felkérjük a társulat t. c. tagjait és pártfogóit, hogy az ünnepély emelése céljából tisztelet lövődíjakat pénzben vagy értéktárgyban felajánlani sziveskedjenek és kérjük azokat beosztás végett *Gebhardt* Dezső főlövész-mester urhoz beküldeni. *Intéző lövész-mesterek:* *Augusztus hó 18-án:* *Gebhardt* Dezső és *Somogyi* Gyula. *Augusztus hó 20-án:* *Tury* Mátyás, *Gebhardt* Dezső, *Somogyi* Emil. *Díjtekézés:* I. díj Dr. *Ambrozovics* Lajos Ó-Méltóságának ajándéka. II. díj 10 K. III. díj 8 K. IV. díj 6 K. V. díj 5 K. VI. díj 4 K. VII. díj 3 K. VIII. díj 3 K.

A társulat tulajdonát képező mindkét teke-

pályán f. hó 18-án és 20-án díjtekvés lesz, melyre 8 díj tüzetik ki.

Egy bárca, mely tulajdonosát 3-szori dobásra jogositja fel, ára 20 fillér, minden versenyzőnek legalább 5 bárcát kell váltani.

Első díjat nyeri, aki 3 dobással, minden dobás után felállítandó 7 bábu közül a legtöbbet üti. — A többi díjak az ütött bábuk számának sorrendje szerint osztatnak ki.

Esetleg vitás kérdéseket a társulat titkára és tekebiztosai döntenek el.

A hölgyek a jobboldali tekepályán előnyösebb feltételek mellett vesznek részt a versenyben.

Díjkiosztás f. hó 20-án este 8 órakor. Utána tombola és táncmulatság. Belépti díj nem tagok részére 1 korona.

A Bajai Munkás-Otthon kebelében összpontosított szakszervezetek, nevezetesen, szabók, czipészek, vas- és fémmunkások, molnárak, ácsok, földmivelők és földmunkások együttesen 1907. évi szeptember hó 1-én, (vasárnap) a Bárány Szálló színházi termében a »Munkás-Otthon« alapja javára világpostával és tánczczal egybekötött színi-előadást rendeznek, mely alkalommal színre kerül: »A próbaházasság.« Kezdeté este pont nyolc órakor. Helyárak: Földszinti ülő I-ső hely: 1 kor. 40 fill. II-ik hely: 1 kor. 20 fill. Földszinti állóhely: 1 kor. Karzati ülőhely: 60 f. Karzati állóhely: 40 fillér. Jegyek előre válthatók: ifj. Pock József szabó-üzletében a Szentháromság-téren. Az esti pénztárnál a karzat kivételével minden jegy 20 fillérrel drágább. Fölülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

Halál az idegenben. Folyó hó 13-án délután három órakor hirtelen meghalt Palicsón özv. Spitzer Dávidné bajai illetőségű matróna. Spitzerné rokonai hívására met a nyáron Palicsra, a hol a felsőnádasban vett szobát. Vigkedélyü jólelkü öregasszony volt, s még 13-án délután is künn sétált a palicsi parkban. Három óra előtt néhány perccel felment szobájába, s a szobalányt vizért küldte. Mire azonban a szobalány visszatért, Spitzerné már halott volt. Rokonai, kik szintén Palicson nyaralnak, nyomban táviratoztak Bajára az elhunyt hozzátartozóinak. A holttestet a mentők bevitték Szabadkára.

Szerencsétlenség. *Racsmann Pál* 62 éves bajaszentistváni téglamunkás, folyó hó 11-én ittas állapotban özv. Spitzer Simonné és társacég téglatelepén fölment a körkemence tetéjére, minthogy azonban ott nagy forróság volt, sietett lefelé. A 3-ik lépcsőn megszédült és a majdnem három méter magasságból lezuhant. Koponyacsonttörés és agyrázkódás sérülésével a városi közkórházba szállították. Felgyógyulásához nincs remény.

Verekedések. *Mayer Károly* késseségét mult vasárnap éjszaka 12 óra tájban a budapesti uton igyekezett hazafelé. Két ismeretlen egyén sietett utána, kik minden szóváltás nélkül zsebkéseikkel arcát több helyen megszurkálták.

Horváth Ferenc és *Kosztészku György* vasúti munkások Blahovszky Károlyné kisbudai kocsmájában f. hó 13-án lerészegedtek és szóváltásba elegyedtek egymással. Horváth a gyufatartóval betörte Kosztészku fejét, mire ez fejszét kapott fel s annak fokával Horváthot főbe ütötte s rajta súlyos sérülést ejtett.

Műkedvelő előadás Bezdánban. A bezdáni tanuló ifjuság f. hó 10-én műkedvelő előadással egybekötött táncmulatságot rendezett, mely alkalommal Szigligeti Ede 3 felvonásos eredeti vigjátékát, *Liliomfit* adták elő.

A fiatal szereplők dicsérettel oldották meg nehéz feladatukat, s az előadás a szereplők elfogulatlan, könnyed s finom összjátéka által felülmuta az efajta előadások niveljét.

Kitüntek szép játékkal *Bachrach* Mariska, *Jámbor* Elza, *Pollák* Elza és *Spitzer* Anna kisasszonyok, a férfiszereplők közül pedig *Nagy* Jenő s különösen *Klein* Imre, ki a főszerepet, *Liliomfit* játszotta.

A tiszta jövedelmet, mely meghaladja a 100 koronát, a Zomborban felállítandó Rákóczi szobor-alapnak juttatták.

Összeuzta a cséplőgép. Rémes szerencsétlenség történt a héten *Pernyei* János földbirtokos zentai tanyáján. A cséplőgép körül foglalatoskodott *Kecskés Píros* tizenhét éves napszámosleány és a mint a kévüket a gépbe igazította, egyensúlyát veszítve a dobba zuhant. Vérfagyasztó sikoltására azonnal megállították a gépet, de már későn. A boldogtalan fiatal leány szörnyethalt. A gép leszakította a kezét meg a lábát. A szerencsétlenség miatti felelősség megállapítása céljából tartott orvosrendőri boncoláson *Szabadkáról* a kir. vizsgálóbíró és dr. *Barta* Antal törvényszéki orvos jelentek meg.

Felfedezett bankógyár. A szabadkai rendőrség *Buza Gusztáv* nevű egyént és a feleségét hamis 20 koronások értékesítése miatt előállította és a nyomozás megejtése végett Szegedre továbbította őket. Szegeden azonban, ahol a bankógyártás helyét gyanították, a vizsgálat nem vezetett eredményre. A halasi rendőrség távirati értesítése szerint mégis megtalálták a Buzáék hamisító telepét. Mint ugyanis a jelentés tudatja, Halason számos tagból álló 20 koronások gyártó bandát fedeztek fel, amely banda tagjai között van a Szabadkán szerepelt *Buza Gusztáv* is.

Külföldi minta szerint berendezett előkelő leány internátus nyílik meg Budapesten augusztus hó folyamán különösen oly vidéki uri leányok részére, a kik a főváros valamely leányiskoláját látogatják. Az internátus, mely dr. *Förstner* Gyuláné vezetése alatt áll, a főváros legszebb részében az ugynevezett villanegyedben Délibáb-utca 25. szám alatt fekszik; a növendékek állandóan tanárnők felügyelete alatt vannak, az iskolák látogatása női kíséret mellett történik. Német, francia, angol nyelv társalgás, külön órák zene, ének, festészet számára; zongora használat. Dr. *Förstner* Gyuláné kívánatra szívesen küld prospektust.

Gyilkosság vagy öngyilkosság. A mult héten egy fiatal ember hulláját fogták ki Zomborban a *Ferencz-csatornából*. A hullában *Hotaniczky Dániel* 22 éves pincér holttestét ismerték fel. A fiatal ember az »Elefánt« szállóból, ahol alkalmazva volt csütörtökön hajnali 4 órakor távozott és azóta nem tért vissza. Rendezett anyagi viszonyok között élt, sőt négy-öt ezer korona készpénze is volt, ezért nem tudják, hogy öngyilkosság, vagy szerencsétlenség forog-e fenn.

Megégett kisfiu. *Parcsetics Sándor* zombori földesgazda és felesége a mult szerdán kimentek a földjükre dolgozni. *Sándor* nevű két éves fiacskájukat, aki akkor még aludt, — otthon hagyták. Mikor a kis fiu felébredt, valahonnan gyufát kerített és a falon sorra gyujtogatta a gyufaszálakat. Játsszadozás közben lángra lobbant a ruhája és a tűz a kis fiun halálos égési sebeket ejtett. Mikor az anyja hét óra tájban hazajött, a fiut ájultan találta. Rögtön orvosi kezelés alá vették, azonban ez sem segíthetett már rajta, a kis fiu a délután folyamán meghalt. A rendőrség a gondatlan szülők ellen folyamatba tette a büntető eljárást.

A boldogasszonyfalvi szerbek és a posta. Boldogasszonyfalváról írják, hogy ott nagyon kinos ügyben mozgolódnak a szerbek. A boldogasszonyfalvi postamesternek ugyanis még május havában felmondták a lakást a postahelyiséggel együtt. A postamester kénytelen volt lakás és postahivatalnak alkalmas helyiség után látni. De az egész falu elutasította és az elutasítást mindenütt azzal okolták meg, hogy: »legyen a posta szerb.« A 3500 lelket számláló község lakossága tulnyomóan szerb és így a posta hajléktalan marad. A posta-mesternek végre is jelentést kellett tenni a temesvári postaigazgatóságának, ahonnan most azt a feleletet kapta, hogy azon esetre, ha augusztus elejéig a postamester megfelelő lakást nem kap, a postahivatalt Boldogasszonyfalván megszünteti.

Készül a megyei telefon. A vármegye minden községe a közel jövőben telefon-összeköttetést kap. Előbb az egyes járási székhelyek kapcsoltnak egybe Zomborral, ezt a munkát már meg is kezdték. A jövő évi megyei költségvetés azonban gondoskodni fog arról, hogy minden egyes község telefon-összeköttetést kapjon a megye székhelyével.

A selyemgubó árának emelése. A földmivelésügyi miniszter a selyem árak világpiaci emelkedésével kapcsolatosan a selyemgubó beváltási árát kilogrammonként az első osztályban 2 korona 20 fillérről 2 korona 30 fillérre, a másodosztályban 1 korona 20 fillérről 1 korona 60 fillérre emelte föl, harmadosztályu gubó beváltási árát pedig 20 fillérben állapította meg. A gubóárak ily fölemelése által 2 millió kilogramm gubótermést számítva, a tenyésztők ez évben mintegy 450,000 koronával több jövedelmet szereztek mint tavaly.

Magyar otthon. Elsőrangú penzió. Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett különbejárta szobák. Részágyak, fürdők, lift. Olesó árak. Főherceg Sándor-utca 30. sz. Budapest.

Segédszerkesztő: **Wagner Antal.**

NYILT TER

Ezen rovatokban közölték a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

ÉTVÁGYTALANSÁG.

emésztési zavarok, a Rohitsi »Templom-forrás« rendszeres ivása által a legegyszerűbben szüntethető meg. Régebb és krónikus bajoknál a »Styria-forrás« (erősebb) előnyben részesítendő.

Nagybani raktár Magyarország részére:
Hoffmann József, Budapest
V. Báhory-utca 8.

Köszönetnyilvánítás.

Fogadják mindazok, kik felejtethetlen jó férjem, *Lajdi* József elhalálózása alkalmából engemet jóleső részvétük nyilvánításával vigasztalni kegyesek voltak, ezuton halás köszönetemet.

Özv. **Lajdi Józsefné.**

Uj nagy butorraktár!

ROSENFELD ÉS WEISZ MODERN BUTORRAKTÁRA

BAJÁN, Mészáros-féle ház, Erzsébet-királyné-utca 2. sz.

Teljes lakásberendezések úgy egyszerű, mint
a legmodernebb kivitelben állandóan raktáron!

Kárpitos és díszítő munkák a legizlésebb
kivitelben saját műhelyünkben készülnek.

WEISZ JENŐ a „Magyar Műbutorgyár Részvény-Társaság“ volt kárpitos
művezetőjének személyes vezetése mellett.

Jutányos árak! Kedvező fizetési feltételek!

Uj nagy butorraktár!

Uj nagy butorraktár!

Uj nagy butorraktár!

Szalon légyfogó

darabonként 10 fillérért

ifj. Wagner Antal

könyvkereskedésében kapható.

Teljes ellátással

helyet keres

egy felsőbb gimnáziumi tanuló.

Megkeresések

P. M. 432, VEPRŐD

poste restante címre küldendők.

Eladó ház.

Szarvas Gábor-utca 2-ik szám alatt
teljesen ujonnan épült ház — mely áll:
3 szoba, üvegezett folyosó, 2 konyha,
éléskamra, pince és fűskamrából — sza-
bad kézből előnyös feltételek mellett
eladó.

Bővebbet ugyanott a tulajdonosnál.

Szabó Árpád.

Lombfűrész deszka

kapható

IFJ. WAGNER ANTAL

könyv-, zenemű- és papírkereskedésében

BAJÁN.

Hirdetések

jutányos áron

felvételnek

e lap

kiadóhivatalában.

**A világ legjobb
IRÓGÉPEI**

Ez amerikai SMITH—PREMIER-féle, automatikus betűtisztító készü-
léssel és legujabban háromszínű (viola, piros és fekete) festék-
szalaggal ellátott, tiszta acélból készült írógépek.

Ezen gépek egyedüli elárusítója Baja város és környékére

IFJ. WAGNER ANTAL

könyvkereskedő, ki készséggel bocsájtja gépeit 2—3 heti próbaidőre
az érdeklődők rendelkezésére.

Kronsteiner Károly Bécs 31. Hauptstrasse 120

Cs. és kir. osztr. szabadalma — M. kir. magyar szabadalma.

OMLOKZAT FESTÉKEK

„viharerős“ mészdó, épületek mázolására 49 különféle minta kgrmonként 24 fill. feljebb. 1 kgr. elegendő 10 □ m. 2-szeri mázolásra.

MOSHATÓ MÁZOLÁSOK

mint zománcz festék száraz, Lapidonfesték pépes, 50 különféle minta, vízdó, egy áthúzás elegendő,
tartós és nem kopik.

Kimerítő ajánlattal és költségvetéssel díjtalanul szolgál. — Főelárusító: WAGENBLATT ÉS HENERÁRI BAJA.

özv. Spitzer Simonné és Társa

tégla- és cementárúgyár BAJA.

Disznó váljuk
Itató váljuk
Jászólok
Kút fedlapok
Kút medenczék
Kémény fedlapok
Oszlop fedlapok
Kerítés fedlapok
Drótbetétes csövek
Árnycsék tölesérek

Vizfelfogó medenczék
Kályha alátétlemezek
Virágvázáok
Sirkövek
Sir kerítések
Sir fedlapok
Egyszerű cementlapok
Római mozaik cementlapok
Diszes és márvány cementlapok
Mettlach és fayence lapok

I. darabos mész
Beocsini Roman cement
Beocsini Portland »
Elszigetelő lemez
Stuccatur nád
Mindennemű tégla és
cserépárúk
Elvállaljuk: **terazzo**
és minden a szakmába
vágó **beton** munkákat.

Pártoljuk a magyar ipart!

Magyarország legnagyobb raktára

GYERMEK -ruhákban
- kötényekben
- fehérneműekben
- harisnyákban

stb — Férfi-, női és gyermek-

DIVAT-ÉRTESÍTŐNKET

kivánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Vogel Testvérek, Budapest.

Főüzlet: VI., Andrásy-út 33.

Fiókok: Bécsi-utca 8 és Kerepesi-út 22.

TAKÁCS féle gyomorsó

egyedüli biztos hatású szer makaes gyomorbajoknál, ára 3 korona. — Nagy jövedelem marad a gazda kezében, ha apró szárnyasai elhullását megakadályozza, ezt csak a

BAROMFITINKTURA

használata által éri el, ára: 90 fillér. Kik sömörbajban szenvednek, azok használják a

folyékony ecetszappant

amely kitűnő gyógyszernek bizonyult számos esetben ára: K 1.20.

Takács István „Mátyás Király“ gyógyszertár

CINKOTA. (Budapest mellett.) 16-12

Feltűnő ujdonság!

DELICE

— Minden hirdetés felesleges. —

A dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szihat.

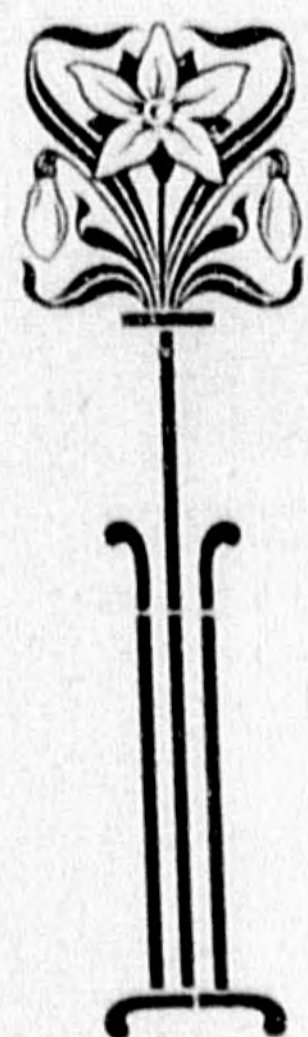
Legjobb valódi francia szivarkapapír és szivarkahüvely kapható az ország minden különlegességi árudájában.

NÁNAY LAJOS

KÖNYVNYOMDÁJA

BAJÁN,

Tóth Kálmán szobor átellenében.

Készít mindennemű

könyvnyomdai munkákat

jutányos árak mellett,

a legesinosabb kivitelben.

MIT IGYUNK ?

hogyan egészségünket megóvjuk, mert csak a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvószert.

Minden külföldit fölülmúl hazánk természetes szénsavasvizek királya:

rögtön megszünteti, páratlan étvágygerjesztő, használata valódi áldás gyomorbajosoknak.

Kedvelt borvíz! Olcsóbb a szódavíznél! Mindenütt kapható!

Főraktár: DRESCHER GYULA úrnál Baján.

a mohai **AGNES**-Forrás.

Milleniumi nagy éremmel kitüntetve.

Kitűnő asztali, bor- és gyógyvíz, a gyomorégést